

GORJE SRCA

„Pokloni Bogu sva zemlja, služite Gospodinu veselo“ (Ps 99, 1)
Iz Ulasa današnje sv. Mlke

VJERSKI TJEDNIK

GOD. VI

ZAGREB, 7. SJECNJA 1951.

BROJ 2

Učiteljeva odvažnost

Svijet se uvijek divio junacima, koji su odvažno, neustrašivo i nepopustljivo trpjeli i umirali za dobru i plemenitu stvar, za ispravno uvjerenje i dobro bližnjega, na korist i spasenje žovječanstva.

Mi se još i danas s najvećim poštovanjem sjećamo sv. Lovre. On je bio u vrijeme progona križna osuđen na smrt na ražnju, Fekli ga i sagorijevali. A on je te muke podnosio s takvim samoprijetorom i srčanostu, da je mirno uskliknuo krvnicima: »Doista je počeno moje meso na toj strani, sad me lako okrenu.« Onda je podigao svoj pogled k nebu i molio i plakao za obraćenje grada Rima. A zatim je svoju dušu u Božje ruke predao. Bilo je to 16. kolovoza god. 253. Tako je trpio za svoju vjeru i obraćenje Rimljana.

Ovo je samo slaba sjena one odvažnosti, koju gledamo na svakom koraku našega Spasitelja. On je svoj dječji Izraelski htio pružiti milost spasenja. I u tu svrhu se udalčio i pošao u Jeruzalem, da ondje propovjeda. Taj Njegov korak bio je veoma opasan po Njegov život. On je naime već prije učio narod u Judeji, ali je Njegov uspjeh bio veoma neznan. Židovski su namice svećenici i književnici napunili glave svoga naroda najgorim predrasudama proti Sinu tesarevu, kako su oni zvali Isusa. Rekli su, da je Isus u službi pakla. Da si je utvrio i glas uobraženu čežnju za ispraznom veličinom. Tako su govorili narodu, koji je inače bio ratoboran i sklon na lunu. Sve je to znao Spasitelj. Ipak je pošao u Jeruzalem, jer je htio pod svaku cijenu vršiti volju svoga nebeskoga Oca, koji je želio, da On svojom smrću spasi svijet. A ta smrt je imala biti odabrana slobodnom voljom, kojom će se On predati u ruke neprijatelja.

Kad se Isus doista iznenada pojavio u Jeruzalemu, Njegova je tajanstvena pojava udrinjala sve množstvo naroda, koji je u sve većim množinama dolazio. Svećenici su brzo pozvali sudbenu stražu, da uhvati buntovnika, koji je narušio hramsku svečanost. Ali Spasiteljev govor je bio tako snažan i prodran, da se nitko nije usudio na NJ staviti ruke. Narod je slušao i slušao. Upijao svaku Njegovu riječ. I o njoj, duboke potresen, razmišljao. Tako je bila usvišenja Njegova nauka, tako neždan i besgresan Njegov život, tolika je bila Njegova čudesa i čudotvorna moć, da je doista nadilazila sve što je ljudsko.

U tihim, duboko u nutrinji njihovih duša, nastala je borba: biti za

Njega, ili proti Njemu. I kad je pala odluka u kojoj duši, onda ju je zahvatila ili ljubav prema Njemu ili mržnja na NJ. Tako se stvarale dvije grupe, dvije stranke. Jedni su Ga držali za proroka od Boga poslana, za očekivana Mesiju. I tako je izrasla kod manjega dijela naroda potpuna vjera u Njega. Ali veća množina se izjavila proti Njemu i povikala: »Ne čemo, da On kraljuje nad nama« (Lk. 19, 14). On ne može biti Mesija. Mesija ima da dođe iz Davidova roda i plemena iz Davidova grada. A ovaj nije ništa više i ništa manje, nego li smo mi. On je sin galilejskoga tesara.

Isus im je na takove navale rekao gorku istinu. Govorio im o zim-vinogradarima, koji ubijaju slugu gospodarstva, a konačno i njegova sina, umjesto da mu dadu rod iz vinograda. Njih će pogubiti gospodar. Govorio im o kameuu, na kome će se razbiti, koji na nj padne i onoga će kamen satri! na koga on padne. Govorio im o porezu koga su svi dužni davati. Ostatio je hram u Jeruzalemu. Konačno im rekao: »Čuvajte se od književnika, koji vole da idu u sjajnim haljinama i traže pozdrave na trgovima i prva mjesta po zbornicima i začelja na gozabama; koji jednu kuće udoviče i pretvaraju se kao da dugo mlike. Oni će još većma biti osuđeni« (Mt. 19, 20).

Sad su navali na Njega gronja-

ma i objedama. Rekli su Mu, da je grešnik (Iv. 9, 14). Da ne pozna svetih knjiga i da je neak (Iv. 6, 15). On je: »Čovjek izjelica i pijanica, prijatelj carinica i grešnicima« (Mt. 11, 9). On je zločinac (Iv. 18, 36). On je zavodnik koji zavodi narod (Iv. 7, 12). On je buntovnik: »Buni narod naš i zahanjuje davati porez caru i govori, da je Kriste« (23, 2). On pogruđuje Boga: »Ovaj huli na Boga« (Mt. 9, 3). Oskvrnjuje subotu: »Nije ovaj čovjek od Boga, jer ne sveduje subotu« (Iv. 9, 16). On je opsjednut: »U njemu je Belzebub i s pomoću poglavice đavolskoga izgoni đavla« (Mt. 3, 22). On je lud: »Davao ima i luduje, što ga slušate« (Iv 10, 20).

Sve je ove poruge Spasitelj slušao mirno i neprestrašeno, a onda im je rekao, da oni nisu od Boga, nego Njegovi protivnici. Da inadu davia za oca, jer im je na pameti ubojstvo i laž: »Davao je vaš otac, i hoćete, da činite želju svoga oca. On je ubojica ljudi od početka i ne stoji u istini, jer nema istine u njemu« (Iv. 8, 44). I kad mu ne moguše odgovoriti, uzelo sadnji dokaz svoje nevjere: »Podignite kamenje, da na NJ bacite, a Isus se sakri i izade iz hram« (8, 59), jer još nije došlo Njegovo vrijeme.

Toliko je odvažnost pokazivao Isus u sukobu sa svojim neprijateljima, a u borbi za njihovo spasenje i kraljevstvo Božje.

ZNAM...

Znam za pojnost jedne male ruke. Svi stvorovi štiju ljepotu njenu, oko nje bijeli anđelići kruže, i ona sve boll stavlja u njenu.

Tu svi se nazočni od sreće šare: megarice i vol i dobor pastir. Najveći mudrac njoj mese dane, iz kojih duboka pozninstvo viri.

Alj cvijetu, koji ljube živine, ljudi će dane da mu patnjom skrate. Pa ipak, On će sjaš kroz sve tmine, za sve patnike, pa i za tel

PRAZNE CRKVE

Kada je znameniti francuski teologik Francois Mauriac (Francois Moriak) bio u Oxfordu, da primi počasni doktorat na tamolnjem sveučilištu, kao reznoga katolika zanimalo su ga mnoge stvari, koje su ondje nagradene u prijatelje doba. Te su crkve agradili katolici, a među su u pojokju anglikanaca. Kada je tako razgledavao neku kapelu iz Srednjeg vijeka, predetovi mu se anglikanac svećenik.

»Mislilo sam, reče Mauriac, da bi

katolici u svoje vrijeme na ovom zidu naslikali fransko stika.«

»Eto«, odgovori anglikanac, »my ka nimo ovo« stikati tekst iz Svotog Pisma.«

»Koji tekst?« pita Mauriac. »Možda riječi Marije Magdalene?«

»Na koje riječi vi mislite?«

»Uzelo mog Gospodina i ne znam, kada Ga metnise.«

Srpljivost u patnjama

Pravednik treba nosimo da bude strpljiv u patnjama, nego i veselo, jer su patnje talionica, u kojoj se bogobojazna duše čiste od svojih manjaka i u krepoti usavršavaju. Mudri Sirah lijepe uči: Stiglo te što mu drago, primi i utрпи se u raznim slučajevima nevolje svoje. Zlato se u ognju kuša, a bogobojazan čovjek u pod nevolje. Promatraj ono nježno drveće, što je labošeno na visokim bregovima svakoju buru i oluji. Nije li ovo za žaljenje? Pa ipak, čim više njima trese bura, tim im korjen dublje roni u podnu. Kakovu pređu lom treba da prode pšenica, kad kod vrsidbe prolazi kroz stroj, ali ima toga izlazi ona čista kao zlato bez ikakve pjeve i prašine.

Sv. Pavao kaže: Koga Bog ljubi, onoga i kara, i bje svakoga sina, koga prima. Sv. Augustin kaže: »Kad se riješi Bog kara svako djeteta, koje Mu je drago, a u želji da budeš izmlak. Ako si iskajen od karanja, ističuće si i iz broja djece Božje. Lijepo kaže poganski mudrac Seneka: »S dobrim ljudima Bog jednako postupa, kao učitelja sa svojim učenicima. Oni nalažu onim bojima teže zadatke i napora. Kao što roditelji drže svoje sinove, koje imaću ljube, u čvrstom zaptu, tako Bog čini sa svojim djetcom, a svrha Mu je, da u patnjama i gubicima duh dobije sve više snage.«

Pripovjeda se o opatu Mojsiju, da je imao jednog redovnika, imenom Zakariju, koji je bio sveta ženoja, i čiju je svetost Bog potvrdio. Mojsije ga je zapitao: Kaži mi, Ma moram da čim, da budem savršen? Zakarija se u početku u svojoj ponosnosti nećeše da mu odgovori, no napokon bač svoj koga u na pod, sgnaj ju nogama i reče: Dogod redovnik ne bude od napasti, boli i poniženja ovako zgaden, kao Mo je ona kapuica, ne može biti savršen. — Žešto sam dakle potišten, talostan, tještoban i pun brige, kad me Gospodin posjećuje s patnjama? Dogod nismo lopka mnogih nevolja i suprotivstina, ne čemo načiniti većikog napretka u savršenom načini?«

Osim toga valja znati, da po srpljivom smanjenju nevolja zaslužujemo pred Bogom nagradu i nebesku krunu na drugom svijetu. Ne će li nas takova misao napuniti hrabrošću i jakošću? Što daje seljaku ustrajnost, kad usatko burama, poplavama i žegi obraduje svoja polja? Ništa drugo, nego nada na bogatu setru. Nada će nebeska štva biti to obilnija, što smo više stajali u patnjama.

Tko u susama stje, u radosti će štiti, veli Paulinac. Naše srce treba da ključ od radosti, kad pomisli, kako su male i kratkotrajne boli u ovom životu, da se ne mogu s dobitna onkrj groba ni isporoditi. Sv. Pavao kaže: Trpjenja sadnjaog vremena njenu ništa prema slavi, koja će se objaviti na nana. Jer naše sadnja i časovita nevolja domat nam izobilnu vječnu slavu, koja sve nadvlaste. Ako se svjetovni čovjek na volju zemaljskija dobara podvrgava mnogim i teškim nevoljama i patnjama, ne čemo li i mi za volju nebeske nagrade ustrajati čvrsto i nepokolebljivo u našim patnjama? Sv. Pavao sjeća nas, kako se trkaci i svrsci podvrgavaju najteškim trpjenjima i nepokolebljivost, da sa pobudju dobitnu vijesnu sedistu od lovorova liška, i dodaje: on tako rade, da dobiju raspadljiv vijesac, a mi neraspadljiv.

U pomisli na vječnu nagradu ostas je pobolni Job čvrst i nepokolebljiv u sred svih nevolja. Ja znam, veli on, da moj otkupitelj živi, i da ću na sudnjem danu is osimje uskratiti i ponovo se smjoditi ovom svotom životom, i u ovom svotom životu gledati sv. Boga. Ja da sam Njega gledati i moje će od Njega pretrasti, a ne neko drugi. Ova nada počiva u moju gručima. Ove misli tuda da nevoljama i nas ispuše miraca.

Nepoznata težnja

Neki pobožni srodovoljni prijatelji Božji u duhni srca svoga zapita Gospodina, da mu reče, koji je razlog i uzročnik one neobičajne i njemu nerazumljive težnje, koja neprestano nasmuduje i moli njegovo srce. I reče: "Pro ljubavi i međa Gospodine, moja narav od njega djetinjstva toliko teško nalazim i sa nečim težne. Mnoga gošćenika sam ja, Gospodine, vraće iz krajevima, što je to, što ona hoće, ali još nisam našao. A ni ne znam pravo, što je to. A ipak znam, da jest ne, što, što moje srce i moju dušu vuče za sobom tako, da nemam nikada pravoga mira."

Gospodine, ja sam to tražio i mislio nađi od prvih dana svoje mladosti u Tvojim stvarovima. Ali što sam više tražio, to sam manje nalazio. A što sam mislio, da sam se tomu više približio, to sam više bio udaljen od toga. I kod svake predočene mi slike prije nego li sam je sasvim pretražio i njoj se u miru predao, imao sam neduhnu: "Ti nisi ono, što tražim. I tako sam odgovor i takvo njezinsko mišljenje osjetio, u svim stvarima, za koje sam mislio, da je to ono, što ja tražim, i za čim čeznem. O Gospode, i sada moje srce muči te nepoznata stvar, za kojom čeznem: O, ljubljani Gospodine, Gospodaru nebeskog kraljevstva, reci mi, što je to i kako je to, što je sakriveno u meni i uzemiruje me? Tada od kojih Bog misli, koji sam tako dugo čezao pitati: ovo: "Ja sam, vječna Mu-drost, koji sam te od vijeka za sebe odabrao i obuhvatio svojom vječnom Providnošću. Ja sam ti tako često promijeno put koliko god puta si se od mene odijelio, da sam te napustio. Ti nalaziš u svim stvarima nešto protivljenja, a to ti je najsigurniji znak moza odabiranja, kojim ja hoću, da budeš sa mnom."

Tada odgovori onaj, koji je pitao: "Jesi li Ti ono, za čim moje srce neprestano čezne? O Bože, zašto se nisi već mnogo prije pokazao meni? Zašto si to tako dugo odgagnao? Zašto sam tako smislivo mučnim putevima do sada došao? "Gospodine mi odgovori: "Ali znaš sad ovo: da je već odavna počeo tvoj putnik, koga ti sada odabirem, ne bi upravo tako osjetio, kao ti, koga, koja sada poznaješ? Tada većeno usliši koga sluga Božji: "O, vječna Mudrosti znaš da bi se moje srce na tisuću kama razdijelilo, da bi te stasat moja srca potpuno obuhvatila; da bi Te neprestano ljubilo i izgaralo za Tebe dane savršenom hvalom; te neka bude od sada težnja moza srca i čeka, za čim je, za koga se Ti s toliko ljubavi birao, dašes je onda, kad me Ti ne došao mi-rovati, dok ne nađe svoj mir jedino u Tebi."

I od toga je časa stupilo srce ovaoga Božjega čovjeka prema stotinama i tisućicama ovaoga svijeta. Vječna Mudrost, Duh Sveti, je dakle ono, što sve ljude potiče na dobro. On svaku dušu odvrća od širokih puteva prepasti na tih i širokome putičke, i vuče na savršene i osvećene staze. Oni dokazuju, da su ljudi namu i snudu i tjelesni, da urosimo u duh, koje tajne Božjih nakana s nama. Od njega dolaze najtavnije težnje u namu, koje poput Noina galube na pustom i praznom svijetu ne nalazi mjesta, gdje bi opčinio i proboravio.

Stari crkveni otac Makarije piše ovo: "Kad je Bog stvorio Adama, nije mu dao tjelesna krila kao pticama. Radlje mu je do krita Duha Svetoga, da ga diže i nosi. Kamo Duh hoće. Sve sada posjeduju duh svetaca. Ti krila, da se njima digne odmah iz do nebeskih mi-rišćani inadu ljudi drugog svijeta, jedan drugi stol, jedno drugo odjelje, jedan drugi nitak, jednu drugu zajednicu i jedno drugo mišljenje. I zbog toga su oni uzdignuti i uzvišeni nad drugu ljude. Zato primaju već sada u natrijni svoje duše snagu po Duhu Svetom."

Onaj unutrašnji poticaj prema Bogu to je još jači u čovjeku, što više dade u njegovoj duši upravlja Duh Sveti i što je manje potišnut grešnim zemaljskim teretom. Tko se godinama protiviti težnji za nebeskom to će je manje osjećati. Samo u žalosnim čuvovima razgledanja ili nezadovoljne prezadane, nastaj javit će mu se opet stasat težnja. I srećan onaj koji u tom času uposna, što mu donosi mir!

I tko običava svaku večer pogledati u svoju dušu, vidjet će, da nema čina, koji ne bi imao nove borbe. I u toj

Svi narodi kroz sve vremena znanu, da čovjek ima razumnu i slobodnu dušu, po kojoj je slika i pečatka Božja. Svi su ljudi na čistu s tih, da čovjeka duša živi i nakon smrti, da je besmrtna ili neizmrla. Kad životinja pogine, tace je kamogod, jer je s gubitkom života na zemlji za nju sve svršeno. A kad čovjek umre, tijelo se njegovo čezno sahrani na posveta mjestu, gdje da koje svi narodi poštuju kao sveto. Čovjeki se grob brižno uređuje. Na grobu se sudi večere, dišu se spomenici, da trajno udrže pokojnikovu uspomenu među živima. Imose se zaostaje i vrline pokojnikove, da budu živima pobuda za velika i kreposna djela.

Dok se ovako posebno poštovanje iskazuje mrtvu tijelo, još većom se brigom ispituje, kamo je pošla duša ob-vojeva nakon rastanka s tijelom. Sam razum, a još više razum prvotijeljen Objavom, jasno i nepogrešivo spoznaje, da duše svih ljudi, koji su umrli čisti, bes-kalvna grijeha, polaze mjesto, nebo, sveto i blaženo mjesto, gdje bera-vi Bog a Anđelima i svetim ljudskim dušama. Duše onih pokojnika, koji su preminuli u teškim grijeha i nerasku-ni, polaze nakon smrti u strašno mjesto muka i kazna u pakao, iz koga nema izlaza. Ali postoji i treće mjesto na drugome svijetu, kamo polaze duše onih, koji su umrli bez teških grijeha, pa ne dolaze u pakao. Ali nisu umrli savim čisti, da bi njihove duše mogle razvati u nebo. To se mjesto zove čisti-lište. Tamo polaze duše onih pokojnika, koji su umrli u takim grijehima, pak se moraju vremenitimi kaznama očistiti prije nego pođu u nebo. U čistilištu trpe duše duže više ih dulje vremena, s druge duše, koje su krive vrijeme već poznata imena, koliko je koji čovjek za-grijelio, dok je boravio na zemlji. Naj-dulje će kazne u čistilištu trajati do sudnjega dana na svršetku svijeta. Tada će svi mrtvi uskrsnuti i nakon suda će jedni i s tijelom poći u nebo, a drugi će i s tijelom poći u pakao. Nakon sudnjega dana nema više čisti-lišta.

Da postoji čistilište, često nam do-zaže duševno Pismo, koje opsjane, kako je Juda Makabejac nakon bitke sreb-razo: "..... borbi moše laguditi jedne die svoga duševnoga mirnoga zavijanja, ako ne stoji na mjestu hrabro, sa snagom Dula Svetoga. Samo se tako može smiriti i potpuno smiriti, jer je sv. Augustin kamo: "Nemirno je naše srce, dok se ne smiri u Tebi, Bože naše."

PODISTAK

Vjernik: Čitao sam jednu raspravu pod nazivom "Početak svijeta". Što se tako kaže, uvjerljivo je dokaz i ispravno, kako mi se čini, ali ipak nije jedina riječ u ovoj stvari. Koliko znam, ima novijih teorija o postanku svijeta. Možda je po njima počeo svršeni odgovor o "Bogu stvoritelju."

Vjernik: Željeli reći, da možda prirodne znamenosti nalaze dovoljan odgovor na pitanje o početku svijeta, pa da se treba vratiti u pomoć "Boga-stvoritelja", da bismo imali odgovor, koji zadovoljava.

Vjernik: Jest, had to sam mislio reći.

Vjernik: Da se razumijem! Raspravu čitao odmah od početka dva pitanja: drugo je početak svijeta, a drugo podrijetlo svijeta. Nije isto, kad pitam: Kako je na početku izgledao svijet? — i kad pitam: Odakle potječe ono što imamo početo stanje svijeta?

Vjernik: Dobro, to razumijem. Ali kad na pr. pitam, odakle je ovaj svijet što ga danas vidim, i kad onda dajem odgovore o nekoj plinovitoj, uzračnoj masi ili magli, koja je bila na početu, onda je ipak tako, da odgovor o početku uključuje i odgovor o početku.

Vjernik: To je dobro primijetio. Reći, da je na početku bila ta i ta masa, znači reći, odakle potječe odnosno iz čega se razvio ovaj naš svijet, iako ga vidimo u sadašnjem obliku. Ali time nije riječeno samo temeljno pitanje, nalze: Odakle potječe ono, što je bilo na početku?

Vjernik: Kažu, da to pitanje gubi svoj smisao.

ČISTILIŠTE

drugo mjesto srebrih druzina: "Ovo gata u Jerusalem, da bi se pripisala kriva sa grijeha. To je bilo, vama i ljudi i plamento djelo, jer je on mislio na ostremu. Jer kad ne bi vjerovao u uskrašene palih, bio bi svršeno i kado moliti se za mrtve. Tekodur uvati on, da pobožno usmole četa vama ajajna nagrada. Sveta i pobožna misao! Zato pretrdi za umrlu žrtvu pomadu, da bi se izlozilo od svojih grijeha (2. Maki. 12,43-44). Oni koji su u nebu, ne trebaju pomoći. Onima, koji su u paklu nema pomoći, jer su za uvijek osuđeni. Kad, dakle, Izraelci molu i prinose žrtve za sponožno usmole vejanke, to je dokaz, da vjeruju, da na drugom svijetu postoji mjesto, gdje sponožno usmole trebaju pomoći, gdje im se može pomoći i odakle ih se može izbaviti, a to je mjesto čistilište."

Nauka o postojanju čistilišta i o mu-kama u čistilištu izlazu opći crkveni nastavi od baze 1274. god. Floren-tinski 1459. i Tridentski 1545. god. 1563. Sveti Oci Pape, Sveti Oci — crkveni učitelji i učeni bogoslovi, kroz svu povijest Crkve.

Nauka je dužana u čistilišta, što su odvojeni od Boga. Povrh toga trpe duše u čistilištu i osjetna kazna, a to je pobožna vatra, koja ih muči. Koliko vre-mena ostaje koja duša u čistilištu, to ovisi od nase duše, koja može smeti bez posebne Božje Objave. Možemo imati duše u čistilištu sigurne, da će njihove muke s vremenom svršiti i da će jed-nom doći k Bogu u nebo. Nauka je Svete katoličke Crkve, da mi možemo pomoći dušama u čistilištu svetim Mi-sama, molitvama, milostinjom i drugim pobožnim djelima, a naročito oprešćenjima, koja je Crkva odredila sa čele u čistilištu. Možemo se i duše u čisti-lištu muče za nas, a pogotovo će nam se okidati svojim zagovorom kod Boga, kad dođu u nebo. Što, dakle, činimo sa duše u čistilištu, činimo komadno i sa sapa svoje duše.

Spjeto se, koliki su milijuni ljudi pali u drugom svjetskom ratu! Pali su ne samo vojnici, nego i civilno pučan-stvo. Jedni su umrli brzo i naglo, a drugi u groznim mukama. Duše njihove u čistilištu vapi za pomoć k nama, roditeljima, znanjcima i prijateljima rje-dina Sv. Pisma: "Snačajte se meni, barem vi, prijatelji moji (Job. 12,1). Izmajno arca i osjećaja za njih. Molimo se za njih i žrtvujemo dobra djela za njihovo izbaavljenje. Imajmo na umu: kako se mi danas brinemo za naše pokojnike, tako će se naši nasljednici brinuti za nas, kad budemo mi mrtvi."

Doklonimo se Tebi Isuse

Spasitelju svijeta, Ti si našao Dje-ke u strovinjeloj štali rodno, da pri-mi našu najvredniju patnju zbog naših gri-jeha. Veliki Bože, Ti si neprestano od-silnika, progoneć ih u prvim danima svoga zemaljskog života. Marzija, Majka Tvoja, i svetl Josip dječak će s Tobom našom najvrednijom u štaliu semlju, a svi mi ljudi dijelimo krub Zlota, a svega nam dariva Tvoja ljubav i žrtva. Svi mi primamo nepropadljivo vrijed-nosti Tvojeja nauka i poslanstva — ne-iscrpuju baština mira i pravde za vje-čno. Zato si, Isuse, došao na svijet, zato počinješ sada svoje teški put na našoj zemlji. Zato si Ti, Kralj vjekova, došao na rukama djevičanske velike Marije.

Poklonimo se Tebi, Spasitelju, kno što Ti se poklonio besmrtni pastir i mudri kraljevi. Podimo Tebi s nepo-godnim nizam svih poklonjaka prije nas, sa svima, koji će još doći i alaviti Tvoje Ime. Podimo Tebi svi mi, stro-mašni, iskrušni bolom, psmalni u ne-voljama, jedni Tvoje i istine. Podimo Tvojeja štali, gdje je štalo snage naj-većega mladoća. Poklonimo se svetom Otavjuju, koje je poslato Covelkom.

XXVI. NEBUNAHOODNI ESPERANTO. Svi KATOLICI NEBOHODNI prigodno Sv. Godine odazivaju se u danu od 30.—17. kolovoza. Kongresu je prenamovano preko 300 katoličkih esperantista, koji su zastupali 23 nacije. Između ostalih moglo se vidjeti Nijemce, Francuze, Irce, Holandance, Japance, Turke i t.d. Svi su oni govorili jednim jezikom i svi su se savršeno razumjeli. Katolički esperantisti za vrijeme čeljeg kongresa zajednički su prisustvovali sv. Misli. Službeni se propovijedi na Esperantu. Zajednički su obavljali Krizni put uz pjevanje crkvenih pjesama. Sve, za mu-nje se, na njima najdražim jeziku. Naravno, oni su obavili zajednički i ljubiteljsko oprešćenje. Za vrijeme kan-grese držani su govori i predavanja. Govorilo se o potrebi katoličkih espe-rantske štampa, o boljoj organizaciji velikih potrebi Esperanta u današnjim peilikama, i dr. 17. VIII. govorili su predtadija esperantisti: p. Carotti, p. Zykomierski, Poljak, prof. Beckers, Bel-gijanac, dr. De Jong, Holandac, grđa Hideoo Kaushabara, Japanka. Na knu-ču su prisutni i sudionici kod sv. Oca, koji ih je srdačno pozdravio i po-dijelio im je svoj apostolski blagoslov.

Razgovar sa župnikom

Župnik: Jest, kad bi se pitalo ovako: Što je bilo prije one kaotične mase, le koje se gibanjem razvio današnji oblik svijeta? Iznajni sprječ odnosi se na vrijeme, a vrijeme nije ništa drugo do brojanje mehaničkog vijeka. Vrijeme nije sprječ ovog što se giba, nego sivostranost, tako smjelo tako reći u postojanju božjeg izraza. Zato došao nasa smisla pitati: Što je bilo prije one prva masa? I kad kažem "odakle", on da se opet ne smije misliti na mjesto u prostoru, već jednostavno na uzročni ovianost.

Vjernik: Zar ne otpada ovo pitanje uzročne ovianosti, kad se stavimo na stvoritelje najnovijih teorija?

Župnik: Ni najmanje.

Vjernik: Tu se teško analizam, jer se nove teorije neprestano pokušavaju nekim matematičkim formulama, a matematička je uvijek bila moja slika stru-ma.

Župnik: Ja sam nedavno čitao riječi jednoga od najvrućijih učbenjaka ka-danojosti, profesora Bernharda Bavinka, koji je bio i istraživač, da su matemati-čki radnici u teoretskoj fizici došli tako teški, da se i matematički školovani fizičari u njima jedva analaze. Možemo li se komplikirati matematički? Pa-rali i formule odnose sagovno na oprav-davanje rešivlja iz našeg početnog stan-je koje se predpostavlja u sadašnjem oblik svijeta. A mi možemo reći: Manje sv-eto to bilo moguće, obitrom na sam početak odnosa obitrom na ono što je počelo biti, nije dan nikakav odgovor.

Vjernik: Pa što veruje onda te te-orije?

Župnik: Vrijednost im je u tom, što pokazuju jedina mogućnost, prema kojoj se mogao obitovati stvarak gibanja sv-ijeta. Ni jedvačine, da će smazak be-tenjeti više takvih mogućnosti, od kojih će ipak samo jedna odgovarati pravoj povijesnoj istini. To je onda, kao kad kažemo: Dade se zamisljati da je raz-vitak gibanja u svijetu tekao na više načina, kao što na pr. iz Beča mogu doći u Beograd ili Lađam (Dunavom) ili željeznicom ili avionom ili avionom, ali u stvari je ipak samo jedna od svih tih mogućnosti historijski istina — stvar je tekla ovako, a ne drukčije.

Vjernik: A koje su te novije teorije?

Župnik: Mo bili engleski astrofizikar James Jeans, ukretke je rečeno u sadaš-nem članku "Početak svijeta". On ima još tri novije teorije, koje su samo ono izvan, što nas ovdje zanima i što možemo shvatiti i bez komplikiranih matematičkih formula.

"George Lemaitre u knjizi "Hypo-thesis de l'atome primitif (Hilpoteza o primktivnom atomu), koja je izšla 1946. nadovezuje na neke mali Edin-gtonove, a postavlja stvar ovako: Sadaš-nji je svijet nastao radioaktivnim raspa-danjem jednog atoma, a na početku je bila najveća moguća koncentracija energije. Primitivni je atom postojao samo jedan trenutak, jer priroci svojog bio je nestabilan (nastalan). Raspao se u komade, koji se opet dalje raspadaju, dok ne postanu tako mali, da su stabi-lni (stalni). Pri ovom raspadanju komadi zadržavaju sve već preostar, a razvijaju se obična tijela, koji se bzo gibeju. — Daljnje pokaznosti za nas ovdje nisu važne. Vrijedno je spomenuti, da George Lemaitre traži, da se naš svijet nastao: mora još a više strana ispitati."

Bogojavljenje

IZ SV. TRIS KRALJA

Dr. Kvasnica (Mat. 3, 1-12) opisuje dolazak i polazak Mudraca s istoka istočnom Isusu.

U Sidovskoj zemlji najviještari su Isusovo rođenje andeli u zraku, pastiri u gozbi, i Simeon i Ana u hramu. U Sidovskoj zemlji je vladala vjerska tama, najviještari je rođenje Sina Božjega ne vidjelo, čudnovata zvijezda, i dovele je tri Mudraca k Isusu. Nas vodi k Isusu svjetlo našeg razuma i vzhano svjetlo Božje objave. Kralj nam do sada svijetli ova naša dva svijetla? Jesmo li bili putem triju Mudraca ili smo ostali s Herodom domaći? Odlučimo, da čemo na poziv Gospodinov snijeta ustati i poći k Njemu.

Našli su u Sidovskoj zemlji Isusa i darovali Ga. Zapisu su Mu jasle, a rezidencija (stan) podrija šala. Sidovska Mla je i Majka, siromašan i sv. Josip. Ljubimo i mi siromaštvo. Ono je bašina Isusovih osimka i najprija krepka. Ono je, bašina Isusovih osimka. Ako smo međutim i siromašni, možemo Mu dati još i od svog siromaštva. I od nas sveta siromašna Obitelj očekuje darove. Nije namne dosta da se Bogu samo klanjamo, nego treba da vršimo i djela ljubavi i milosrđa. Smokva, koja ima samo lišće, a nema ploda, od Gospodina je proklinjena. Otkinji lišće i mi svoje blago, pa dajmo Isusu najbogatije što imamo i što On najviše volji: skrušena i ponižena srca. A Is srca kvadimo još zlato dobre nakane u svim svojim djelima, tamjan poklona u svim osimim molitvama, i dragu pomast strpljivosti u svim našim postupcima. Ono nam daje svu i zlatu smo mi Njemu dati samo malo ili ništa?

Ostali su drugim putem u svoju zemlju. Puka za nas, da nepustimo stari put grješaka i da nekako novim putem se kreposti. Što bi se dogodilo, da se tri Kralja vratila istim putem, kojim na došli? Herod bi sa zlim ljudima uložio Isusa i pogubio Ga. Zie namjere bi dakle dole do ostvarenja. A što se događa, kad mi od prikrasnoga svijeta odlažimo krmu k našim starim običajima? Da zapostavimo naše grješke i grijeha, u kojima smo bili i prije, i da nikako ne možemo u kreposti na prijed. I tako gubimo Isusa, kojega smo tek našli, izdajemo Ga i postajemo za Nj Herod. Idimo dakle od sv. Prileštri drugim putem, putem kreposti i postojimo novu ljudi, koji će se vratiti Isusu, koji je naša nadostima i svijetli svojoj otkroju dobrih primjeraca, da svi vide, da smo našli Isusa i da živimo po Njegovoj volji.

Sličnu teoriju postavio je njemački teoretičar Paulus Jordan. On također predpostavlja neki prvi atom, u kojem da je bila skupljena svaka energija, koja da je raspadanjem atoma vodi do današnjeg oblika svijeta. Pojamnost atoma drukčije nego Lemn-Špöcker ili Helmholtz, koji su atoma izobala ili traužit u ne-rotična neutrona (to je do atoma, porod sprotomata najviještari do atoma bez elektroničnog nabojja) kao svedenoj tvorci (Jordan ga naziva Neutronensvillingpaar) s nekima sprotomtoplazme. Ta bi predpostavka (hipotetaza) imala realna temelj utoliko, što je također poznato po hrvatskom kemičaru ustanovljeno po hrvatskom kemičaru Prof. Čurčiću (1925), da se ljudi naj isjavja naš elektroni kao svedenoj tvorci, te još kao elektroni sprotomtoplazmi i zračnog gibanja (bašina zračenja). Negativni i pozitivni elektroni su parovi pozitivna i negativna dijelovi atoma, ali su puno lakši od ovih, 1887 puta. Ili od najlakšeg atoma, naime od atoma vodika.

U najvećem vrijeme je i njemački teoretičar C. F. von Weizsäcker u djelu "Die Geschichte der Materie (Povijest materije) imao narodiha teoriju o tam, kakve je našao svoj (1948). On predpostavlja neku prostoran plinastu materiju, te kaže da se sve nastaje. Time se vidi na kinematu naših, a poteklošto naše se ne izmjenjuje. Način je naša teorija Hrvatska svedena moderna teoretička fizika. Sve drugo o strukturalnom gibanju, koje da predtka u toplinu, i t. d., na svajem strogo u našu pitanje, već znači bilje tamanojzno samoga razvika, kakav je mogao biti...

Kako smo vidjeli, svaka od tih teoretičarskih (naše o postanku svijeta)

VAŽNO U NOVOJ GODINI

Novo godina predstavlja početak novog postojanja, naša stitih stanovnika Zemlje, za putu oko Sunca. Dajina Zemlje od Sunca iznosi otprilike 150 milijuna km; promjer putarja 200 milijuna km; a opseg godišnje staza, dužina našeg putovanja oko Sunca 946 milijuna km. Taj put Zemlja izvrši u 365 dana, 5 sati, 48 minuta i 45 sekunda, ne uravnali, odnosno ne zakasnivši u svojoj počinu stanju ni do sekunde. Tako točno putuje naš dio Zemlje na svom kruženju oko Sunca u svemiru.

Smekljaju se kugle, jako velika spram stvori na Zemlji, a jako sitna spram stvari izvan Zemlje. Premašeno se za čas duhom sa naše postojbine Zemlje na planet Jupiter, koji je od Sunca udaljen 5 puta više nego Zemlja (5 neobestih metara. Kuglu Zemljina teško je vidjeti, sa Jupitera izgubljena u vatri Sunčevoj, oko koga se obrne za godinu dana. Ali ipak, njen godišnji put dovođi je redovno ispred Sunca. Za to vrijeme naša se Zemlja sa Jupitera vidi kao jedna mala crna točka, koja se pomiče ispred bijeletoč prve Sunca. Isto to je mjesto boravka, čovječanstva! To zruo pještaka, na koje smo mi postavljeni, koje su ljudi podjele u slobodne pregrade i za čije se dijelje otimaju ovajčaji, a mala crna točka — to je naša Zemlja.

Da bismo uočili točne omjere velična i dajina Sunca, Zemlje i Jupitera predstavimo jedan model i to umazjen 10 milijarda puta prema prirodnoj veličini. U ovom modelu u prostoru model Sunca — svijetletoč kugla promjera 174 cm (kao velika jujuka). Zemlja bi bila sruo promjera 1,27 mm (kao mrakovo sjeme), a oblažila bi oko Sunca u daljini od 15 metara. Jupiter bi predstavljala kuglica promjera 14,27 mm (veličina trešnje), a kružio bi daleko od Sunca 78 metara. Najbliža zvijezda, Proxima Centauri, u tom razmjeru, nalazila bi se daleko 4000 km, na njegovoj Abesoljnoj. Tako je malen Sunčev sustav, a pogotovo naša Zemlja, prema najbližem razmaku u svijetu zvezda stajačka.

A što je čovječanstvo u toj sitnoj Zemlji. Ako bismo stvarnu veličinu naše Zemlje — mjezin promjer — smanjili 11 svega 3 milijuna puta — dobili bi globus veličine promjera od 4 metra i 28 cm (kao saba). Sve živuće čovječanstva — skupljeno u jednoj kugli — predstavljalo bi samo jednu malu crnu točku od 1/3 mm nove sitne prahe, kojeg bi se moglo uzeti na vrhu igle, da se njime nasele svi gradovi, se-

la i zasebni gradovi. Ako na globus stasimo kap vode — mogli bi u njoj potopiti, kao u dubini oceana, čitavo čovječanstvo. Isto tako je fizički stanje čovječanstva spram našu Zemlju. Kao prve mikroskopske amebe, kada ih bielog motri u kap, voda.

Zemlja se sa svojih stanovnicima kreće oko Sunca brzinom od 30 km u sekundi. Ali u isto vrijeme dok Zemlja leti oko Sunca — okroće se i oko svoje osi, od zapada prema istoku, i ta njezinna vrtinja traje 24 svezdana sata ili 23 sata, 56 minuta i 41 sekunda sunčevog vremena. Točka na ekvatoru (poluotaru) kod vrtinje Zemlje prevodi u sekundi 465 metara. Ta vrtinja Zemlje nama se očituje kao prividno dnevo-kruženje Sunca, Mjeseca i zvijezda oko Zemlje.

Sunce je glavni ulov svjeta na Zemlji, po njemu upravljamo život, rad i odmor. Kad se Sunce nalazi na najvišjoj točki svog dnevnog kruženja, onda je u dotičnom mjestu podne. Sunce kulminira, u najvećem je sjaju. U krajevima na istoku tada je poslije podne, odnosno večer, već se rumeni posljednji zar Sunca; u još udaljenim krajevima, na drugoj strani kugle — Zemlja je obavita gustom tminom noći, dok u krajevima na zapadu tek dan svide, Zemlje pozdravljaju prve zrake svoje rane.

Zamislimo u ovom času: nova je godina, 12 je sati, podne je u početnom gravitacionom meridijanu (Zvezdarnica u Greenwich-u u blizu Londona). Tada je podne u Zapadnoj Evropi, u Engleskoj, Francuskoj i Španjolskoj. U isto isto vrijeme jedan je sat u srednjoj Evropi, u Jugoslaviji, Italiji, Austriji, Njemačkoj i drugim državama, koje se nalaze u zoni srednje-evropskog meridijana. Dva su sata u istočnoj Evropi, četiri su sata na pr. u Uruguaju, šest je sati na obalama Gangusa u Indiji, a deset je sati u moći na Kamčatki, ruskom poluostrvu sjevernoistočno Azije, p omoć je (svršava novu godinu) na krajnjem istočnom rubu Sibirije, dva su sata (tek je počela nova godina) na raznim otocima Velikog oceana, četiri su sata izjutra u Kalforniji, šest je sati u Chicagu, osam je sati na zapadnim obalama Britanada, deset je satj pr. Azesin arcu Atlantika i na njegovim prostornim otocima, a dvanaest je sati, kako smo rekli, na najzapadnijem meridijanu. Uloge se na Zemlji uvijek mijenjaju: tako je bilo u našu sada, tako je spavao tako se budi; tako je radio sad se odmarao

kaotično stanje, dok bi po teorijama koje imamo Lemaitre i Jordan na početku bilo neki primitivni atom ili prvi neutron kao nekakvo cjelokupno svjetsko energije.

Supstak: Kako god bilo s tim teorijama, ako se taj prigovor tjera do kraja, onda one dolaze u sukob: ne samo sa Sv. Pismom nego i sa sigurnim rezultatima prirodnih znanosti. Zar ne čini cjelokupni svemir sa svima svojim nalazima dojam, da je u njemu pravi razvitak, dakle, da nastaje savršena stvarnost? Taj je dojam tako jak, da je po njemu jedan namor nastan svedenolizantima, koji je samo u toliku irav, što preferuje, to još što brani razvitak iz jednoga u drugo i tamo, gdje je potrebno brisati izravnu intervenciju (djelovanje) Stvoritelja. A što se tiče Sv. Pisma, valja nam da ono ne govori jasnom teoretičkom fizike i više matematično 20. stoljeća, već jezikom prirotoprovočavoga onog vremena, kad su pojedine knjige nastale. Pa kad je i danas svjedocanstvo prirodnih znanosti takovo, da s pravom govorimo o razviku svemira iz nesavršenog oblika u savršeni, hoće li se onda smjeti zamjeriti Sv. Pismu što govori sitnijim jezikom?

Vjerski: Ne vidim, kako bismo našli iznadi dostavku mjerila, jedno za znanost, a drugo za Sv. Pismo.

Supstak: Je viditi, to je prava rješt, i zapadni dobro ovo. Koje god nove teorije dolazile, one će u mnogom pogledu biti bolji od naše. Kad istaknemo da stvarni potekak svijeta, ali ono nam ne će moći potražiti naše postojbine svetla. Ne će ga moći potražiti naše svetlo, što sa se pitanje usopne nase vidje se mislećima.

a radi onaj koji je počivao. Pa tako u velikoj radnici Zemlje, kao u nekome velikom miravinjaku, ne smiruje se djelatnost ni sa časak.

Pa ljudi s jemu u svemiru, po svojem tjelesnom biću, stiti misli izgubila u prostoru i vremenu, žive na sitnom planetu tek jedan dio svemirskih oskunda i nestaje ih. Astrofizika nam pokazuje jasno koliko smo mi kao tjelesna bića oskudni, ali čovjek je volik svojim umom, svojom dušom, kad može da mjeri i spoznaje svemir, prirodu i odnose zakone, može da spoznaje bestrajnost, vječnost, Stvoritelja svemira i života. Čovjek je po svom tjelesnom trunak praša u ovom bestrajnom svemiru, tjelelo je po svojoj biti smrtno i raspadljivo, dođim po svome duhu čovječje je biće veće od svemira, nosi u sebi težnju za spoznajom konačne istine i postignućem konačnog Dobra u Bogu, Izvoru i svrzi svega svijeta. Kao je ljudska duša tako velika, onda je i vječna, može da postigne svaki cilj; savršenstvo i pravu sreću u sjedinjenju s Bogom, od koga je postala. Pat je 10 km cilju; održavanje moralnog zakona na uključeno u vjeru.

Molitva seljaka Malom Isusu

Dragi Isuse, obračuno se Tebi, kiev čedi kraj Tebe.
Isuse Novorođeni, umnoži našu vjeru.
Isuse Novorođeni, utvrdi naše pouzdanje.
Isuse Novorođeni, rasplamsaj našu ljubav.
Maleno Djetelice, veliki Bože — uzdiži našu peokvu.
Maleno Djetelice, veliki Bože — posev naše obitelji.
Maleno Djetelice, veliki Bože, — zastiži nam djeca.
Maleno Djetelice, jaki Bože — jačaj našu mladež.
A što da Ti darujemo mi pridošli ljudi Eivo ovo:
Dobri Isuse, Spasitelju naš, prikazujemo Ti mirisni dajak naših polja.
Prikazujemo Ti talasanje našega mora.
Prikazujemo Ti blagosloveni Kalo vrtinje naših puteva.
Prikazujemo Ti naše tvrde i žaljave ruke.
Prikazujemo Ti naš rad nastopljen znojem.
Prikazujemo Ti naš umor, naše i napore.
Prikazujemo Ti naše radosti i toplinu u obiteljskom životu.
Prikazujemo Ti našu slobodu i naše dužnosti.
Isuse, dobri Isuse, prikazujemo Ti sebe naše. Ti postani i ostani Kraljem naših srdaca. Amen!

PREPADNICI RUSKO-PRAVOLAVNE CRKVE u Sjedinjenim Državama

Amerike prekušali su sve odnose s patrijaršijom u Moskvi. Rusko-pravoslavna crkva u Sjed. Drž. Američke braće, 1947.

DR. ALEJURO COLUMBO, liječnik na Maltili, stupio je u kapucinacni monastar, da bi onda išao u misija.

NAŠI POKOJNICI

Favna KRAJNJA, župnik bi i dočelnik u Progradu umro je 24. prosinca 1950. u bolnici na Retru, a pokopan 28. XII. 1950. u Petrijanju, svom rodnom mjestu. Pokojnik je rođen 23. I. 1868. a zaređen za svećenika 1911 godinu. Vrtio je vrlo svajno kroz dugi našu godina službu župnika na vrlo teškoj župi. Bio je svećenik blage duše prema svomku. Svoju je biskup. podnosi usoprvu, v. Počivao miru. Goden 1950.

Mgr. Fsta Eystovič župnik u Žednici kraj Subotice, Konsultor, profesor Zbornog Školska, prepusti, naplinski komonikar, umro je 12 prosinca 1950.

Rođen u Bačkom Aljandru 23. X. 1880. i zaređen godinu 1905. Službovao je kapelan u Subotici od god. 1918., a od g. 1918. župnik u Žednici svu do svojih smrti. Bio je veliki štovatelj H. Dje. Marje, a naša sve Isusa u Presvetosti Sakramenta, gdje je sve svoje službovanje bio dovedio. Njegova vjersnost u ispravljavanju i poboljšavanju bolonostaje vjerskih ustanova, susrećuću se i susrećuću. Na vjerski potkarak otporniji je bio blagaj. Mgr. Lajo Budanović. Potop vijesti dočuju me Gospodine!

Po završetku Svete Godine

Dne 24. prosinca, uoči blagdana Porodenja Gospodina našega Isusa Krista sv. Otac je zatvaranjem sveć. vrtu u bazilici sv. Petra u Vatikanu zaključio svetu jubilejnu 1950. g. Time je zaključena jedna slavna i velika godina u Usušodnoj povijesti Katoličke Crkve.

Sv. God na je bila godina nezapamćenih manifestacija snage i jakosti vjere u svijetu. Vjera u duhovne vrednote, vjera u nadnaravnu moć i snagu kćrišćanstva manifestirala se je u još nevidenom obimu. Milijuni katolika iz svih krajeva svijeta, sa svih pet kontinenta, milijuni bijelih, crnih, žutih i crvenih ljudi, milijuni seljaka, radnika, intelektualaca i pripadnika svih društvenih slojeva došli su u središte kćrišćanstva, u Vječni Grad. Oni su se popunio slobodno i dragovoljno odučili na legoban i daleki put, izdijeli su se troškovima, koji su u mnogo slučajeva bili uslovljeni žrtvama, izlagali su se i opasnostima, pak su neki, kao oni Kanadani, i svoj život na putu žrtvovali. Njih u Rimu nisu čekale nikakve turističke senzacije, nisu ih čekale nikakve zabave i nikakve razočarenja. U pobožnoj sabramosti, u molitvi i ekstaziji oni su provodili svoje dane ekstazije u Vječnom Gradu. Privukla ih je ovamo čvrsta i nepokolebljiva vjera u Boga, briznoga Oca svih ljudi. Privukla ih je žarka ljubav prema Isusu Kristu, propetom Spasitelju i otkupitelju svijeta. Privukla ih je slavska odanost i privrženost prema Namjensku Kristovu, prema Katoličkoj Crkvi. Privukla ih je vjera u duhovne i svrhunaravne vrednote, kojih je nositelja Katolička Crkva.

Sv. Godina je bila slavna manifestacija jedinstva i skladnosti u svijetu. Iako su se tokom godine u Vječnom Gradu nalazili pripadnici raznih naroda, raznih rasi, raznih boja kože, raznih klasa, raznih zanimanja, različitog kulturnog stupnja razvika i različitog društvenog položaja, oni su se svi u kući zajedničkog Oca osjećali kao članovi jedne iste obitelji, ujedinjeni jednim istim težnjama, jednim istim idealima, jednim istim molitvama, jednom istom ljubavlju: prema Bogu i prema čovjeku, jednom istim vjerenom u nepobjedivu snagu Kristove nauke i njenih duhovnih i svrhunaravnih vrednota. Nikada nbrođan kralj svijeta nije vidio toliko mnoštvo jedinstveno u milijunju, jedinstveno u gledanju na svijet i život, jedinstveno u vjeri i odanosti. Kristu, jedinstveno u težnji za osvajanjem trajnog mira u svijetu na temelju opće, sveobuhvatne kćrišćanske ljubavi, na temelju pravde za sve.

I što je u ovoj pojavi najčudnije, jest to, da se ovdje ne radi o kakvoj novoj, modernoj ideji, o kakvom pokretu, koji bi zahvatio mase mističkom nepoznatoga, čarobnošću novoga. Radi se o Crkvi, koja već dvadeset vijekova propovijeda i uči jednu te istu nauku. Radi se o Kristovu mističnom tijelu, koje je bilo pljuvano, bičevano i razapinjano kroz duge vijekove u mučeničke povijesti. Na pozornici svjetske povijesti pojavljivali su se i nestajali narodi, dizala su se i padala carstva, radali su se i umirali razni filozofski sistemi, stvarali su i rušili razni društveni sistemi, ali Kristova Crkva, Kraljevstvo Kristovo i danas nakon dvadeset stotljeća bura i oluja stoji jače nego ikad. Brojnije nego ikad jedinstvenije nego ikad. Pitamo se, bi li bilo moguće, da se jedna ustanova, kao što je Katolička Crkva održa kroz dvadeset vijekova prevarama, zagupljanjem, duševnim umjetavanjem i velikim finansijskim operacijama? Da li bi se kroz dvadeset vijekova mogla održati ustanova, koja bi predstavljala demonstrativnu negaciju kulture i civilizacije, da i samog znanstva i nauke, ustanova, koja bi se svim silama borila protiv progresa i protiv oslobođenja čovjeka i čovječanstva?

I na kraju, bi li se takva ustanova mogla održati, i ne samo održati nego i obnoviti, uza sve katastrofe i katastrofne napretke kulture i civilizacije? Zar bi takva ustanova mogla i danas izgledati u svome kršću, kao što je izgledala i u prošlosti, najjače i naj-

Uz katoličkog svijeta

SVETA GODINA — Na badnjak 24. prosinca završava se jubilejna Sveta Godina 1950. Toga je dana sv. Otac uz propisane obrede zatvorio sv. vrata u Bazilici sv. Petra u Vatikanu. Dne 11. prosinca sv. Otac je održao tajni koncilij, na kojem se imenovao kardinal, koji će na Badnjak obaviti obred zatvaranja sv. vrata, u tri ostale rimsko-bazilike t.j. u Sv. Ivanu Lateranskom, Sv. Mariji Velečkoj i Sv. Pavlu.

— Neprestano sve do kraja Sv. Godine sv. Otac je održavao generalne audijencije za hodočasnike u bazilici sv. Petra. Iako kao i u početku Sv. Godine, kao i tokom njena trajanja tako isto i pri kraju, sv. Otac je vidio pred sobom milijune svoje djece svih rasi i svih boja kože, svih društvenih slojeva i svih naroda. Sv. Godina je dokazala, da se u kulturnom svijetu duhovne vrednote još uvijek nalaze na prvom mjestu. Sv. Godina je pokazala, da Katolička Crkva predstavlja jedinu pravu masovnu organizaciju međunarodnog jedinstva. Pokazala je, da Katolička Crkva predstavlja najjaču kopcu vjere i solidarnosti među narodima.

— U Rimu je održan međunarodni kongres katoličkih izdavača knjiga (nakladnika). Na kongresu je raspravljana tema: »Socijalna odgovornost nakladnika.« Zaključeno je, da se u Rimu osnuje međunarodni ured za informacije i vezu katoličkih nakladnika.

— U Rimu je održan međunarodni kongres katoličkog rođništva kojemu su prisustvovali predstavnici svih katoličkih rođničkih udruuga iz svih krajeva svijeta. Kongres je raspravljao o pitanju duhovnog uvažavanja pojedinaца i rođničkih zajednica.

— Službeno glasilo Sv. Stolice »Acta Apostolice Sedis« donio je dopis, u kojem se na taglan Vojko Gimpel ima ukazati upotrebljavati misli obrazac, koji je uporebilo sv. Otac na dan proglašenja dogme o uznesenju Marijinu. Iste tako ovaj dekret određuje, da se utuđuje u lauretanskim kraljicama Isus zaslava »Kraljice bez grijeha začeta« ima nadodati zadrž »Kraljice uznesena na nebo.«

— Na blagdan Bogočasnog Začeta B. Djevice Marije, dne 8. prosinca u 7 sati na večer, sv. Otac je u svojoj privatnoj kapeli molio sv. krunicu zajedno s članovima svoje kuće. Ovo moljenje sv. krunice bilo je preneseno radiom. Poslije moljenja sv. krunice sv. Otac je molio lauretanske kraljice, u kojima je bio sadržan i zadrž »Kraljice na nebo uznesene.« Milijuni vernika djetinom djetlog katoličkog svijeta nisu samo slučajno preli radila molitvu sv. Oca, već su Mu se pridružili moloci zajedno s Njima. Ovo je zalista bila dirljiva manifestacija jedinstvena sv. Crkve u molitvi.

— U Rimu će u bazilici sv. Petra ili u bazilici sv. Marije Velike biti postavljena mramorna ploča, na kojoj će biti zabilježeni imena urezani u ploču kardinala, nadbiskupa i biskupa, koji su prisustvovali proglašenju dogme o uznesenju B. Djevice Marije na nebo.

— Doprivna je kratkovačnala radlo potajke jačine 100 kilovata, koju su holandski katolici darovali sv. Ocu prigodom Njegovu svećeničkog zlatnog jubileja. Kako se javlja ova će postajati bit odmah instalirana i započet će svojim smisljajima još tokom ove godine.

KARDINAL TIEN, nadbiskup pekinkin, koji je nedavno benediktinski samostan u Elnštedelnu (Svcaraka).

izrazitje predstavnice nauke i kulture? Ali Crkva je vodilo, kao što je i danas vodi, Duh Sveti. Tu se nalazi rješenje, knače ljudskom umu nerazjašniva problema, kako se Crkva mogla održati uza sve progone, uza sve raslike i besovne, uza sve katastrofe i katastrofe, koje je doživjela kroz svoje vijekove naučavala vjerno i nepromjenjivu istinu, vjerna i nepromjenjivi moral, vjerno i sveobuhvatnu ljubav.

APOSTOLSKI VIRAR U SEULU (Koreja) javio je, da je od ratnih događaja u Koreji došao stradalno 80 katoličkih svćenika.

IZ AFRIKE — Afrika pokrajina Uganda broji 9. 847.000 stanovnika, od kojih ima 2.375.000 katolika i 740.000 katekumena t. j. onih, koji su pripremanje da prime evanđelje kćrišćanstva.

IZ SVICARSKKE — Organizacija švicarskih katoličkih liječnika održala je kraćeg studijskog ovoga godinju skupštinu, na kojoj se je raspravljalo o društvenosti katoličkog liječnika prema bolesnicima i prema narodnom zdravlju.

IZ ENGLESKKE — Pred kraćke vrijeme smo smojavili, da je jedan narodni zastupnik engleske konservativne stranke prešao u katoličku Crkvu. Na taj način među članovima engleskog parlamenta sada ima 20 katolika.

POBUDEGA RADA PROFAGANDE. Rimski Kongregacija De propaganda fide ima pod svojom brigom i upravom 560 biskupija, vikarijata i prefektura; 27.943.700 katolika, što znači od 1933. prirast od 10 milijuna katika, 261.825 mislonara i 2.714.000 katekumena. Na tom području nalazi se 10.144 crkava, 47.335 kapelica, 39.439 osnovnih škola a 21 po milijuna učenika, 743 srednje škole za 110.000 učenika, zatim 936 bolnica i 2902 špišarnica, koji njeguju ukupno 41.833 bolesnika i 56. gubavne nositelji 221 bolnica i 47.611 bolnišnica. Osim toga ima 2.046 sirotišta sa 122.900 djece.

MALO STATISTIKE S DALEKOG ISTOKA. Vjeronim ima 22 milijuna stanovnika, od toga samo dva milijuna katolika. Svećenika ima svega 1900, od toga samo 400 stranaca. Ima svega 18 apostolskih vikara, od kojih su trojica upredeni. — Kina broji oko 483 milijuna stanovnika. Katolika ima 3.299.000 i osim toga 200.000 katekumena. Zelim ima Kina 93 biskupa, 2907 katolika Kineza, 2333 svećenika stranaca, 4735 rođovnika Kinezišta i 2946 rođovnika iz inozemstva. — Indija ima oko 425 milijuna stanovnika, to jest jednu petinu cijelog čovječanstva. U sedam posljednjih godina povećanje se naraslo za 7 milijuna. U toj zemlji ima 254 milijuna hinduista, oko 20 milijuna animista, te 5 milijuna katolika. Svećenika ima 4800, od toga 3700 domaćih. Domaćih rođovnika ima oko 7000. Biskupija ima 58, a 21 biskup je urođenik.

»PRO CIVITATE CHRISTIANA» Ovo društvo održalo je u Asinu svojoj uobičajnoj godišnjem sastanku. Ovog puta sastanku su prisustvovali studenti, i raspravljalo se o političkim i društvenim predlozima u tuzi nepopisni i najopasniji katolički radnici, kao na p. La Pira, Dr. Sorensen, Boyer D. I., Stefanini i drugi.

TRAPISTIČKI SAMOSTAN na otoku Javi osnovat će rođovnici trapisti iz opadije Koningshoven u Holandiji. Grupi holandskih rođovnika pridružit će se i dva javanska studenta.

FILM O FATIMI prikazavao se nedavno u jednom londonskom kinematskom filmu. Film je smisljen od engleskog kinematografskog instituta.

75 GODIŠNJICA RADA proslavio je Evclianski mjeseca studenoga 1950. Katolički Institut u Zurich. Na proslavi je bilo prisutno i pariski nadbiskup kardinal Feřtin, koji se dugo vremena zbog bolesti nije pojavio javnosti.

PLAKATI s pozivom da se na religiozan način slavi Božić pojavili su se izmenada u nekim većim gradovima Engleske. Stvar je organizirala mala grupa katolika, i to pomoću dobrovoljnih priložaka od oko 60.000 darovatelja. Ovo je pozitivna religiozna propaganda, koja hoće da se u Božiću vidi više nego samo »bore«.

Sveta godina je pokazala i dokazala, da Krist živi u svojoj Crkvi i danas; pokazala je i dokazala, da i danas postoje dvadeset vijekova svoga života, Cerkva živi bujnom mladenačkim životom. Sveta Godina je još jednom pokazala i dokazala istinitost Kerkovih riječi: »I evo ja sam s vama do kraja svijeta i i vrata paklena ne će je nadvladati.«

NJIHOVA PONOČKA

Bilo je Badnjak, rano poslije podne. Na rubu šumice u blizini sela. Setao je mladić, nestrijpljivo se ogledavajući nad lijevo, sad desno. Šuma je bujnela, obokujedn kada će je pokririti snijeg. Titi su se predviđali koraci mladića, koji je odjednom potroćao prema uslokom putoljku, koji je dolazio iz nekog tuzi i došao. Dvoje mladih ljudi poklojao su se auzali na ovome mjestu, a tada su, izlome prolazeći već poželjnim stazama, govorili o njihovoj kratkoj sudbini. Mladci su. Voie se. A njihovi roditelji se. Mi se. Zašto? Na to pitanje možda ne bi znao odgovoriti ni njihov prijatelj. Unatrag mnogo godina neki njihov predak se po savadili, i od onda više nitko od potomaka nije međusobno razgovarao. A ovi mladi ljudi, koji su druguelim oči-ma gledali na svijet, koji su jasno vidjeli da je to sve besmisljeno, oni su se tako iskreno voljeli, i živjeli u nadi, da će osvajati dan, kad će se dvije najbliže, i najdalje, i najviše, i najdale, kao da su uvijek postali rod. Sve su to bile samo nade, koje su kao daleke zvijezde slabo svijetlile. Marica je govorila: »Drago, ja sam rekla svojima, ali oni niti čuli. Svi su protiv toga.« — »Znaš, ja sam mislio, da bi večeras došlo k vama!« — »Nego ja mislim, da ova je, da svi preglumimo Mladone Kraljice. Neka on odluči o našoj sreći.« — Prušiti su ruke jedan drugome. U njihovim očima blistale su suze...

Počasno se spustala večer. U kući je bilo već sve pripravno. Marica je ajedjela kraj peći, razmišljajući o nečemu, čega njezin ukucani nisu razumjeli. Prenoje je glas majke, koja je pitala oca: »Kako ideš?« — On je je postavio na čvrtice i nešto joj tamo rekao. Majka se nakon toga kraćkog razgovora prekrčila i reča, ušavši u kuću: »Kako Bog da!« Marica, a to nije potpuno slučajno. Tek, kad je kraj još sjedio njezin najmlađi i najmljiji brat, kada je je potapšao po ramenu i propočeo: »O, Marice, oči! Ovo će ti biti najljepši Božić.« — Djevojka je pogledala, uzahlad tražeći kakovu kretnost u njegovu pogledu. Činilo joj se da govori iskreno i od črca.

Nešto slično dogodalo se i u Dragutinovoj kući. Ta cijelo je selo već pričalo, da njihov jodinao vodi surjedovca Marto, ali da stari ne daju. A njihov voljeni sin bio je već dugo vremena tako potišten. Većera je odnio, da se u Božiću, da svome sinu pastu slodičan put k sreći. U ostalom, ovo je najsvjetlije veće, kada i nebo i zemlja govore: »Svima na zemlji mir vasalet!«

I starac je izišao iz kuće u to mračno veće, zakoračivši po prvi puta već na zaranu stazu, koja je bila najbliži put do njegova svajeta. Učinio je nekoliko koraka, a tada mu se učinilo, da tamo nešto stoji i da gleda prema njemu. Pritušilo se. Dva koraka dijelila su dva svijeta. Pospustila mu se. Završila se jedan drugoga imenom, pružili su se i ruke i pomirili.

Iza prvih riječi progovorili su o svojoj djeci. I, stvarivši svratan zaključak za njih, nastali su se.

Pritušilo se vrijeme, da se kreće u crkvu na Ponoćku. Marica i Drago, svaki u svojoj kući sjedili su šutke, razmišljajući o svom jadu. A kad ga je otac ponovo da podo, ustao je bez riječi, i s ostalim ukucanimi išao je kuće. Sjelo se Marica riječi »Ponoćka« prema mladima. Kraljice. On je tako odlučio. Međutim, nešto ga je preslalo, kada je spasio da mjesto običnim putem, kroću usloim putoljkom prema Marici. Duh mu je stao u grudima, kada je nekoliko koraka pred sobom spatio oca, kako se približio neknoj ajeni. »Marica!« — Frolio mu je progovorio, i strabno se u smijeh. Na otac mu je rekao: »Če li i pokušao na prosor, viknuti da je vrijeme za potlašak. Svi su izšli, i potlašnja je bila ona. Dvije ulome svijetliče osvijetlilo su dvije obitelji. Očevi su govorili, ali Marica i Drago mali su samo jodno: Pomirili su se, i sada je slobodan njihov put k sreći. Žvono je drugi puta zavalao na Ponoćku.

Slijetak je većišćanstvo sipao, a njihove duše držale su u čisto, nemodnoj radosti. Bilo je to njih najljepši Božić, njihova najljepša Ponoćka.